

LẮP GHÉP MÔ HÌNH KỸ THUẬT

Bài 16

LẮP XE CÂN CẦU

(2 tiết)

I – MỤC TIÊU

HS cần phải :

- Chọn đúng và đủ các chi tiết để lắp xe cân cầu.
- Lắp được xe cân cầu đúng kỹ thuật, đúng quy trình.
- Rèn luyện tính cẩn thận khi thực hành.

II – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

- Mẫu xe cân cầu đã lắp sẵn.
- Bộ lắp ghép mô hình kỹ thuật.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

TIẾT 1

Trước khi học bài 16, GV dành 3 – 5 phút để giới thiệu 3 chi tiết mới trong bộ lắp ghép mô hình kỹ thuật (mục *Chi tiết mới* – SGK). Còn nội dung thay đổi số lượng các chi tiết (mục *Chi tiết thay đổi về số lượng* – SGK) nên để HS tự đọc.

Giới thiệu bài

- GV giới thiệu bài và nêu mục đích bài học.
- GV nêu tác dụng của xe cân cầu trong thực tế :

Xe cân cầu được dùng để nâng hàng, nâng các vật nặng ở cảng hoặc ở các công trình xây dựng,...

Hoạt động 1. Quan sát, nhận xét mẫu

- Cho HS quan sát mẫu xe cân cầu đã lắp sẵn.

– Hướng dẫn HS quan sát kĩ từng bộ phận và trả lời câu hỏi : Để lắp được xe cần cầu, theo em cần phải lắp mấy bộ phận ? Hãy nêu tên các bộ phận đó. (Cần lắp 5 bộ phận : giá đỡ cầu ; cần cầu ; ròng rọc ; dây tời ; trục bánh xe).

Hoạt động 2. Hướng dẫn thao tác kĩ thuật

a) Hướng dẫn chọn các chi tiết

– GV cùng HS chọn đúng, đủ từng loại chi tiết theo bảng trong SGK.

– Xếp các chi tiết đã chọn vào nắp hộp theo từng loại chi tiết.

b) Lắp từng bộ phận

*** Lắp giá đỡ cầu (H.2 – SGK)**

– GV nêu câu hỏi : Để lắp giá đỡ cầu, em phải chọn những chi tiết nào ?

– Yêu cầu HS quan sát hình 2 (SGK). Sau đó, GV gọi 1 HS trả lời và lên bảng chọn các chi tiết để lắp.

– HS quan sát GV lắp 4 thanh thẳng 7 lỗ vào tám nhỏ.

– GV đặt câu hỏi tiếp : Phải lắp các thanh thẳng 5 lỗ vào hàng lỗ thứ mấy của thanh thẳng 7 lỗ ? (lỗ thứ tư).

– GV hướng dẫn lắp các thanh thẳng 5 lỗ vào các thanh thẳng 7 lỗ.

– Gọi 1 HS lên lắp các thanh chữ U dài vào các thanh thẳng 7 lỗ. (Chú ý vị trí trong, ngoài của thanh chữ U dài và thanh thẳng 7 lỗ).

– GV dùng vít dài lắp vào thanh chữ U ngắn, sau đó lắp tiếp vào bánh đai và tám nhỏ.

*** Lắp cần cầu (H.3 – SGK)**

– Gọi 1 HS lên lắp hình 3a (nhắc HS lưu ý vị trí các lỗ lắp của các thanh thẳng).

– GV nhận xét và bổ sung cho hoàn thiện bước lắp.

– Gọi 1 HS khác lên lắp hình 3b (nhắc HS lưu ý vị trí các lỗ lắp và phân biệt mặt phải, trái cần cầu để sử dụng vít).

– GV hướng dẫn lắp hình 3c.

*** Lắp các bộ phận khác (H.4 – SGK)**

– Yêu cầu HS quan sát hình 4 để trả lời câu hỏi trong SGK.

– Gọi 2 HS lên trả lời câu hỏi và lắp hình 4a, 4b, 4c. Đây là 3 bộ phận đơn giản, các em đã được học ở lớp 4.

- Toàn lớp quan sát và nhận xét.
- GV nhận xét, bổ sung cho hoàn thành bước lắp.

c) Lắp ráp xe cần cầu (H.1 – SGK)

- GV lắp ráp xe cần cầu theo các bước trong SGK.
- GV lưu ý cách lắp vòng hãm vào trục quay và vị trí buộc dây tời ở trục quay cho thẳng với ròng rọc để quay tời được dễ dàng.
- Kiểm tra hoạt động của cần cầu (quay tay quay, dây tời quấn vào và nhả ra dễ dàng).

d) Hướng dẫn tháo rời các chi tiết và xếp gọn vào hộp

Cách tiến hành như bài trên.

TIẾT 2

Hoạt động 3. HS thực hành lắp xe cần cầu

a) Chọn chi tiết

- HS chọn đúng và đủ các chi tiết theo SGK và xếp từng loại vào nắp hộp.
- GV kiểm tra HS chọn các chi tiết.

b) Lắp từng bộ phận

- Trước khi HS thực hành, GV cần :
  - + Gọi 1 HS đọc phần ghi nhớ trong SGK để toàn lớp nắm vững quy trình lắp xe cần cầu.
  - + Yêu cầu HS phải quan sát kĩ các hình trong SGK và nội dung của từng bước lắp.
- Trong quá trình HS thực hành lắp từng bộ phận, GV nhắc HS cần lưu ý :
  - + Vị trí trong, ngoài của các chi tiết và vị trí của các lỗ khi lắp các thanh giằng ở giá đỡ cầu (H.2 – SGK).
  - + Phân biệt mặt phải và trái để sử dụng vít khi lắp cần cầu (H.3 – SGK).
- GV cần quan sát và uốn nắn kịp thời những HS (hoặc nhóm) lắp còn lúng túng.

c) Lắp ráp xe cần cầu (H.1 – SGK)

- HS lắp ráp theo các bước trong SGK.
- GV nhắc HS chú ý đến độ chặt của các mối ghép và độ nghiêng của cần cầu.

- GV nhắc HS khi lắp ráp xong cần :
  - + Quay tay quay để kiểm tra xem dây tời quấn vào, nhả ra có dễ dàng không.
  - + Kiểm tra cần cầu có quay được theo các hướng và có nâng hàng lên, hạ hàng xuống không.

Hoạt động 4. Đánh giá sản phẩm

- GV tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm theo nhóm hoặc chỉ định một số em.
- GV nêu những tiêu chuẩn đánh giá sản phẩm theo mục III (SGK).
- Cử 2 – 3 HS dựa vào tiêu chuẩn để đánh giá sản phẩm của bạn.
- GV nhận xét, đánh giá sản phẩm của HS theo 2 mức : hoàn thành (A) và chưa hoàn thành (B). Những HS hoàn thành sản phẩm trước thời gian mà vẫn đảm bảo yêu cầu kĩ thuật thì được đánh giá ở mức hoàn thành tốt (A⁺).
- GV nhắc HS tháo rời các chi tiết và xếp đúng vào vị trí các ngăn trong hộp.

IV – NHẬN XÉT – DẶN DÒ

- GV nhận xét sự chuẩn bị của HS, tinh thần thái độ học tập và kĩ năng lắp ghép xe cần cầu.
- Nhắc HS đọc trước và chuẩn bị đầy đủ bộ lắp ghép để học bài "Lắp xe ben".